

คำชี้แจง

การปรับปรุงปีฐาน และน้ำหนัก ดัชนีค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนน ปีฐาน ๒๕๕๓

กระทรวงพาณิชย์ โดยกองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจการค้ามีภารกิจจัดทำดัชนีค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนนเผยแพร่เป็นประจำทุกไตรมาส มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นข้อมูลให้หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน นำไปใช้ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย วางมาตรการในด้านต่างๆ เช่น ด้านการผลิต การตลาด และด้านโลจิสติกส์ โดยมีการจัดทำและเริ่มเผยแพร่เมื่อ ไตรมาสที่ ๒ ปี ๒๕๕๐ และใช้ปีฐาน ปี ๒๕๕๓ = ๑๐๐ ซึ่งมีการพัฒนาปรับปรุงฐานการคำนวณดัชนีค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนนเป็นประจำต่อเนื่องทุกๆ ๕ ปี ตามข้อมูลตารางปัจจัยการผลิต - ผลผลิต (Input-Output Table of Thailand) ของประเทศไทย ที่จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้ดัชนี มีความทันสมัย ครบคลุม และสอดคล้องกับภาวะการขนส่งสินค้าทางถนนในปัจจุบัน โดยหน่วยงานที่ใช้ประโยชน์ที่สำคัญ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับด้านโลจิสติกส์ เป็นต้น

ในปี ๒๕๕๕ มีการพัฒนาปรับปรุงดัชนีค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนนครั้งแรก โดยการปรับปีฐาน จากปี ๒๕๕๓ = ๑๐๐ เป็นปีฐาน ๒๕๕๘ = ๑๐๐ และปรับเปลี่ยนโครงสร้างดัชนีค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนน จากการจัดประเภทการขนส่งสินค้า มาเป็นโครงสร้างตามกิจกรรมการผลิต (Classification of Products by Activity : CPA) โดยเริ่มเผยแพร่ตั้งแต่ไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นมา และในปี ๒๕๕๙ ได้มีการพัฒนาปรับปรุงครั้งที่ ๒ จากปีฐาน ๒๕๕๘ = ๑๐๐ เป็นปีฐาน ๒๕๕๓ = ๑๐๐ ตามตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิต ของประเทศไทย ปี ๒๕๕๓ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

วิธีดำเนินการ

กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจการค้า ได้ดำเนินการปรับปรุงฐานการคำนวณดัชนีค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนน ปีฐาน ๒๕๕๓ ตั้งแต่ ไตรมาสแรก ปี ๒๕๕๙ และเริ่มเผยแพร่ในวันทำการแรกของเดือนเมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป ทั้งนี้ได้มีการพัฒนาปรับปรุงน้ำหนักรายการ แหล่งจัดเก็บ และลักษณะจำเพาะของสินค้า ในส่วนกลาง และภูมิภาค ๔ ภาค เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะการขนส่งสินค้าทางถนนของประเทศในปัจจุบัน โดยมีรายละเอียดการปรับปรุงดังนี้

๑. การปรับปรุงปีฐานและน้ำหนักดัชนีค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนน ปีฐาน ๒๕๕๓ ได้มีการพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างแบ่งตามกิจกรรมการผลิต โดยใช้มูลค่าขนส่งรวมจากตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของประเทศไทย สาขาที่ ๑๕๑ การขนส่งสินค้าทางบก ปี ๒๕๕๓ และใช้สัดส่วนน้ำหนักตามการแบ่งกิจกรรมการผลิต ซึ่งมีการจัดหมวดหมู่เป็น ๓ หมวด คือ หมวดค่าบริการขนส่งผลผลิตเกษตรกรรม หมวดค่าบริการขนส่งผลิตภัณฑ์จากเหมือง หมวดค่าบริการขนส่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กิจกรรมการผลิต	๒๕๕๓		๒๕๕๔		อัตรา การ เปลี่ยน แปลง น้ำหนัก	การ เปลี่ยน แปลง สัดส่วน
	มูลค่าการขนส่ง (น้ำหนัก) (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	มูลค่าการขนส่ง (น้ำหนัก) (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)		
ผลผลิตรวม	๒๔๔,๓๓๕,๘๕๖.๐๐	๑๐๐.๐๐	๒๒๗,๘๗๑,๗๘๗.๐๐	๑๐๐.๐๐	๗.๒๓	-
ผลผลิตเกษตรกรรม	๒๖,๖๘๑,๔๗๔.๓๘	๑๐.๙๒	๒๑,๖๗๑,๐๙๒.๔๐	๙.๕๑	๒๓.๑๒	๑.๔๑
ผลิตภัณฑ์จากเหมือง	๗,๒๐๗,๙๐๗.๕๖	๒.๙๕	๑๒,๔๒๐,๑๕๘.๙๓	๕.๔๕	-๔๑.๙๗	-๒.๕๐
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	๒๑๐,๔๔๖,๔๖๔.๑๖	๘๖.๑๓	๑๙๓,๗๘๐,๕๓๕.๖๗	๘๕.๐๔	๘.๖๐	๑.๐๙

จากการเปรียบเทียบมูลค่าการขนส่งปี ๒๕๕๓ กับปี ๒๕๕๔ ปรากฏว่ามูลค่าการขนส่งรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๒๓ โดยมูลค่าการขนส่งหมวดผลผลิตเกษตรกรรม และหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๓.๑๒ และ ๘.๖๐ ตามลำดับ ขณะที่มูลค่าการขนส่งหมวดผลิตภัณฑ์จากเหมืองลดลงร้อยละ ๔๑.๙๗ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบโครงสร้างน้ำหนัก ปี ๒๕๕๓ และ ปี ๒๕๕๔ พบว่า มูลค่าการขนส่งหมวดเกษตรกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๔๑ จากมูลค่าการขนส่งผลผลิตเกษตร ปศุสัตว์และป่าไม้ มูลค่าการขนส่งหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๐๙ จากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการขนส่งเครื่องไฟฟ้า อุปกรณ์ และเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ยานพาหนะและอุปกรณ์ และ สินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ เป็นสำคัญ ขณะที่มูลค่าการขนส่งหมวดผลิตภัณฑ์จากเหมืองลดลงร้อยละ ๒.๕๐ จากการลดลงของมูลค่าขนส่งแร่โลหะและแร่อื่นๆ

๒. การปรับปรุงแหล่งจัดเก็บ และลักษณะจำเพาะของสินค้า

การปรับปรุงดัชนีค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนน ปีฐาน ๒๕๕๓ ได้ดำเนินการปรับปรุง แหล่งจัดเก็บข้อมูลที่เป็นตัวแทนด้านการขนส่ง จากเดิม ๒๓๐ แหล่ง เป็น ๒๗๗ แหล่ง โดยมีการปรับ ลักษณะจำเพาะของสินค้า (Spec) จากเดิม ๘๐๑ Spec เป็น ๙๐๓ Spec

จังหวัด/ภาค	ปีฐาน ๒๕๕๓		ปีฐาน ๒๕๕๔	
	แหล่ง	ลักษณะจำเพาะ	แหล่ง	ลักษณะจำเพาะ
กรุงเทพมหานคร	๑๔	๖๒	๑๓	๘๒
ภาคกลาง	๙๓	๓๐๒	๗๑	๑๙๗
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๖๐	๑๙๙	๔๖	๑๖๐
ภาคเหนือ	๖๑	๑๗๗	๔๒	๑๙๖
ภาคใต้	๔๙	๑๖๓	๕๘	๑๖๖
รวม	๒๗๗	๙๐๓	๒๓๐	๘๐๑

๓. วิธีการคำนวณ

ใช้สูตร Laspeyres ในการคำนวณ ดังนี้

$$I_t = \frac{\sum P_n Q_0}{\sum P_0 Q_0} \times 100$$

Modified
$$I_t = \frac{\sum Q_0 P_{t-1} \times \frac{P_t}{P_{t-1}}}{\sum Q_0 P_{t-1}} \times I_{t-1}$$

โดยที่ I_t = ดัชนีราคาเดือนปัจจุบัน

I_{t-1} = ดัชนีราคาเดือนก่อนหน้า

P_t = ราคาสินค้าเดือนปัจจุบัน

P_{t-1} = ราคาสินค้าเดือนก่อนหน้า

Q_0 = ปริมาณสินค้า ณ ปีฐาน

๔. การจัดเก็บข้อมูล

จัดเก็บข้อมูลเดือนสุดท้ายของแต่ละไตรมาส (มี.ค. มิ.ย. ก.ย. ธ.ค.)

๕. การเผยแพร่

ดัชนีค่าบริการขนส่งสินค้าทางถนน ปีฐาน ๒๕๕๓ เท่ากับ ๑๐๐ เริ่มคำนวณและเผยแพร่ไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๕๙ วันทำการแรกของไตรมาสที่ ๒ (เดือนเมษายน) ปี ๒๕๕๙

กลุ่มดัชนีราคาค่าบริการ
กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจการค้า
สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
เมษายน ๒๕๕๙